

Komisař jako kůl v plotě

Ivan Gabal

Na sklonku svého ministerského semestru v kabinetu premiéra Tošovského jmenoval Martin Bursík vyjednávačem pro EU za resort životního prostředí Bedřicha Moldana. Učinil tak proto, že Moldan byl mezinárodně uznávaný, doma respektovaný, svému oboru i příslušné části evropského práva rozuměl. Bursík neměl problém obklopit se profesionály. Věděl, že kapitola životního prostředí bude patřit k nejtěžším jak pro naše zaostání, tak ve vyjednávání přechodných období pro rozsáhlé investice. Když se stal ministrem Miloš Kužvart, nechal sice Moldana dále vyjednávat, ale zbavil ho zvláštní pozice. Jakmile byl Moldan hotov, vypudil ho z ministerstva. Kompetentní Moldan v té době již byl v křesle předsedy výboru v OSN. Kužvarta zastíňoval... A kdo z trojice pánů Bursík, Moldan, Kužvart má největší šance stát se prvním českým komisařem v Evropské komisi? (Mluvím o šanci, nikoli o předpokladech.) Samozřejmě Miloš Kužvart. Proč?

Bursík zablokoval v KDU-ČSL tehdejší pretendent na předsednictví Cyril Svoboda, když hrozilo, že by se Bursík mohl stát novou hvězdou lidovců. Dnes již Bursík v žádné straně není a je tudíž bez šance, jakkoli by to byl kvalitní kandidát nejen v oblasti životního prostředí. Moldan je sice stínovým ministrem, ale nepatří k frontmanům ODS, aby se za něj něco "vyobchodovalo". Nicméně i tak navržením Moldana ODS v dobrém překvapila. A Kužvart? Ten je údajně předním reprezentantem jakési zemanovské vzdoro-frakce v ČSSD, tedy jakýmsi vzdoro-funkcionářem. Proto dostane trafikou a bude odložen do Bruselu. Daňový poplatník žasne, občan se diví. Nechci tvrdit, že mezi kompetencí pro náročnou mezinárodní pozici a šancí ji získat opět platí v českých zemích nepřímá úměra. Nechci ani tvrdit, že pro naše parlamentní politické strany platí to, z čeho bývala podezírána komunistická strana a armáda a její důstojnictvo, a to, že součet hodností a inteligence je v nich konstantní. Nemohu však přehlížet, že pro evropského komisaře, který ani nebude zastupovat zájmy Česka, ale bude naší vizitkou v komisi, je opět důležitější partajní knížka než kompetence. Zdá se, že v duchu špatné tradice zase jednou bude vládnoucí partaj řešit své vnitřní stranické problémy na účet daňového poplatníka a dobrého jména republiky v zahraničí. Na závěr ještě dvě poznámky. Nelze přehlédnout, že premiér při výběru svého kandidáta opakuje chybu, na kterou doplatil při volbě prezidenta, a dopouští se klamavé reklamy, což u něj nebylo zvykem. Při pohledu na vývoj preferencí jde neoddiskutovatelně o prohlubující se sebedestrukci. Jmenováním Moldana, Bursíka či jiných lidí kvalifikovaných kompetencí si Špidla může zachovat tvář, ale riskuje partaj. Jmenováním Kužvarta přijde o obojí. Druhá poznámka je o faktu, že ve věci komisaře švejkují opět jen Češi. Ostatní, Slováci, Poláci i z pobaltských republik nabízejí silné, ne-li nejsilnější a známé kandidáty a kandidátky.

Kdysi se národ smál hloupému komunistovi Jakešovi, že se cítí jako kůl v plotě. Bylo to v době, kdy už všude okolo praskaly ledy, jen v Čechách bylo temno. Možná jsme se tehdy více styděli, než smáli. Nerad bych znovu zažíval obdobné pocity v souvislosti s "českým" komisařem nebo českým premiérem. Abychom nakonec v unii nebyli jako kůl v plotě všichni, někteří tak trochu za Švejky, jiní tak trochu za hlupáky. Autor vede firmu Gabal Analysis&Consulting

Autor/ři: Ivan Gabal